

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΓΙΑ ΤΙΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Αθήνα, Οκτώβριος 2012

Εισηγήτριες

Δίτσιου Μαλαματή malamatid@yahoo.gr
Λαλαζήση Χρυσούλα.....chrlalazisi@gmail.com

Περιεχόμενα της εισήγησης

- Τι είναι η *ερευνητική εργασία*
- Προετοιμασία του εκπαιδευτικού
- **Επιλογή και Επεξεργασία Θέματος**
- Κίνητρα για τους μαθητές
- Φύλλα εργασίας και ομαδικά ημερολόγια

TEAMWORK

1 + 1 = 3

Τι είναι η Ερευνητική Εργασία (ΕΕ)

Στις Ερευνητικές Εργασίες οι μαθητές/τριες,

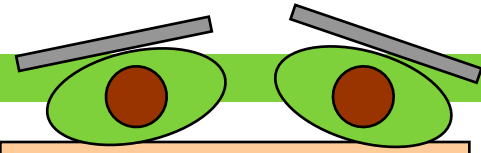
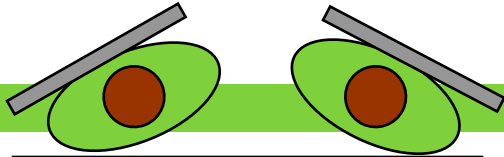
- **επιλέγουν** ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους ένα από τα προσφερόμενα θέματα και εντάσσονται σε τμήματα ενδιαφέροντος των 16-20 μαθητών/τριών,
- **συνεργάζονται σε ομάδες** των 3-5 μαθητών/τριων και θέτουν ερωτήματα επιστημονικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού, καλλιτεχνικού και τεχνολογικού ενδιαφέροντος (παιγνίδια γνωριμίας, καταιγισμός ιδεών κλπ)
- **μελετούν** συστηματικά και ομαδικά/συνεργατικά τα **ερευνητικά ερωτήματα** με τη χρήση πρόσφορων και καθιερωμένων ερευνητικών μεθόδων,
- **παρουσιάζουν** τα αποτελέσματά της ΕΕ με ένα **ελκυστικό τρόπο** για το ακροατήριο (διαφορετικότητα της ΕΕ, περιγραφή εμπειριών και συναισθημάτων, κοινωνικής δράσης)

Χαρακτηριστικά της ΕΕ

Διαφορετικό παιδαγωγικό πλαίσιο

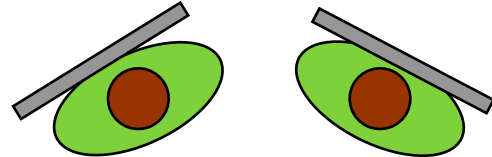
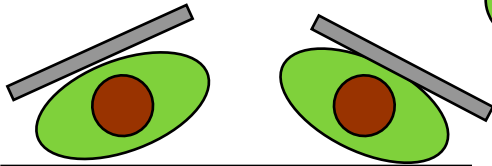
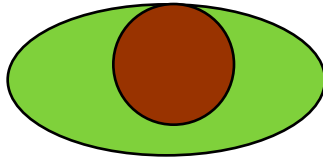
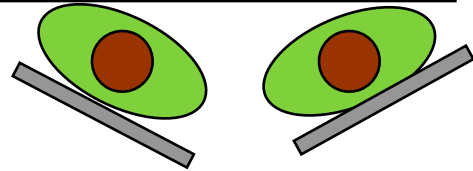
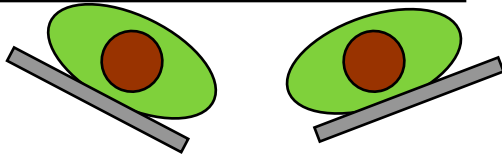
- Διαφορετικοί εκπ/κοι στόχοι
- Κλίμα τάξης (*χαλαρό, ευχάριστο αλλά σεβασμός σε κανόνες, συμμάζεμα υλικών και αρχειοθέτηση*)
- Ομαδική εργασία-Συμβόλαιο εργασίας-Διαφορετική διάταξη θρανίων
- **Αλλαγή ρόλου εκπαιδευτικού σε οργανωτή, συντονιστή, εμπυχωτή**
- **Η γνώση ανακαλύπτεται και δεν προσφέρεται**
- Καλά προγραμματισμένες αλλά ευέλικτες διαδικασίες («χάσιμο χρόνου»???) , πχ προβλήματα συνεργασίας

Σύγχρονη τάξη

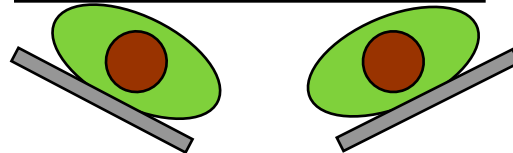
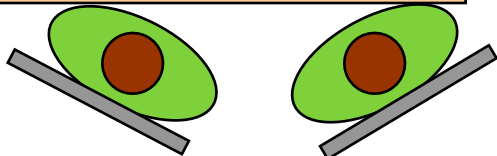
ΟΜΑΔΑ Α

ΟΜΑΔΑ Γ

ΟΜΑΔΑ Β

ΟΜΑΔΑ Δ

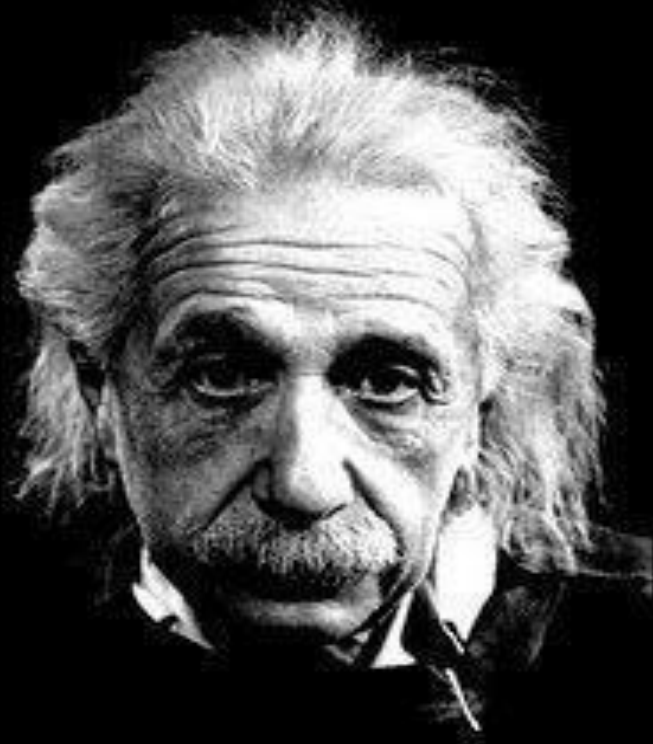
Η διδακτική προσέγγιση των ερευνητικών εργασιών στηρίζεται σε 4 πυλώνες

- **στη βιωματική**, μάθηση που αξιοποιεί τις εμπειρίες των μαθητών
- **στη διερευνητική**, μάθηση που συντελείται με βάση ερωτήματα,
- **στην ομαδοσυνεργατική οργάνωση των μαθητών** που επιτρέπει μέσα από την αλληλεπίδραση των μαθητών μεταξύ τους για να οικοδομήσουν :
 - τη **γνώση** και την από κοινού κριτική ερμηνεία του θέματος που πραγματεύονται και
 - τη **σχέση** μεταξύ τους στη βάση της αλληλοκατανόησης και του αλληλοσεβασμού
- **στη διεπιστημονική συνεργασία καθηγητών**

Διαφορές ?????

Τι κάνουμε ?????

“WE CANNOT
SOLVE OUR
PROBLEMS
WITH THE SAME
THINKING WE
USED WHEN WE
CREATED THEM”

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Μελέτη του περιληπτικού 15σέλιδου (βιβλ. Ματσαγγούρα)
2. Συζήτηση με άλλους εμπλεκομένους συναδέλφους για τα σημαντικά ή /και προβληματικά ζητήματα του 15σέλιδου Πχ “Καταλάβαμε όλοι/ες τα ίδια πράγματα, ποια η σημαντική διαφορά του από τα υπόλοιπα μαθήματα που διδάσκονται στο σχολείο;”
3. Επιλογή θέματος - κριτήρια

ΕΠΙΛΟΓΗ ΘΕΜΑΤΟΣ ***** ΚΡΙΤΗΡΙΑ

- 1.**Μικρό θέμα & συγκεκριμένο (όχι χαστικοί τίτλοι που οδηγούν σε “copy paste εγκυκλοπαιδισμό”)
- 2.**Επίκαιρο ζήτημα/ πρόβλημα που απασχολεί την κοινότητα(τίτλος να διατυπώνεται υπό μορφή ερώτησης)
- 3.**Να άπτεται της ειδικότητας του/της εκπαιδευτικού
- 4.**Να άπτεται του Αναλυτικού Προγράμματος της τάξης

*****ΚΡΙΤΗΡΙΑ*****

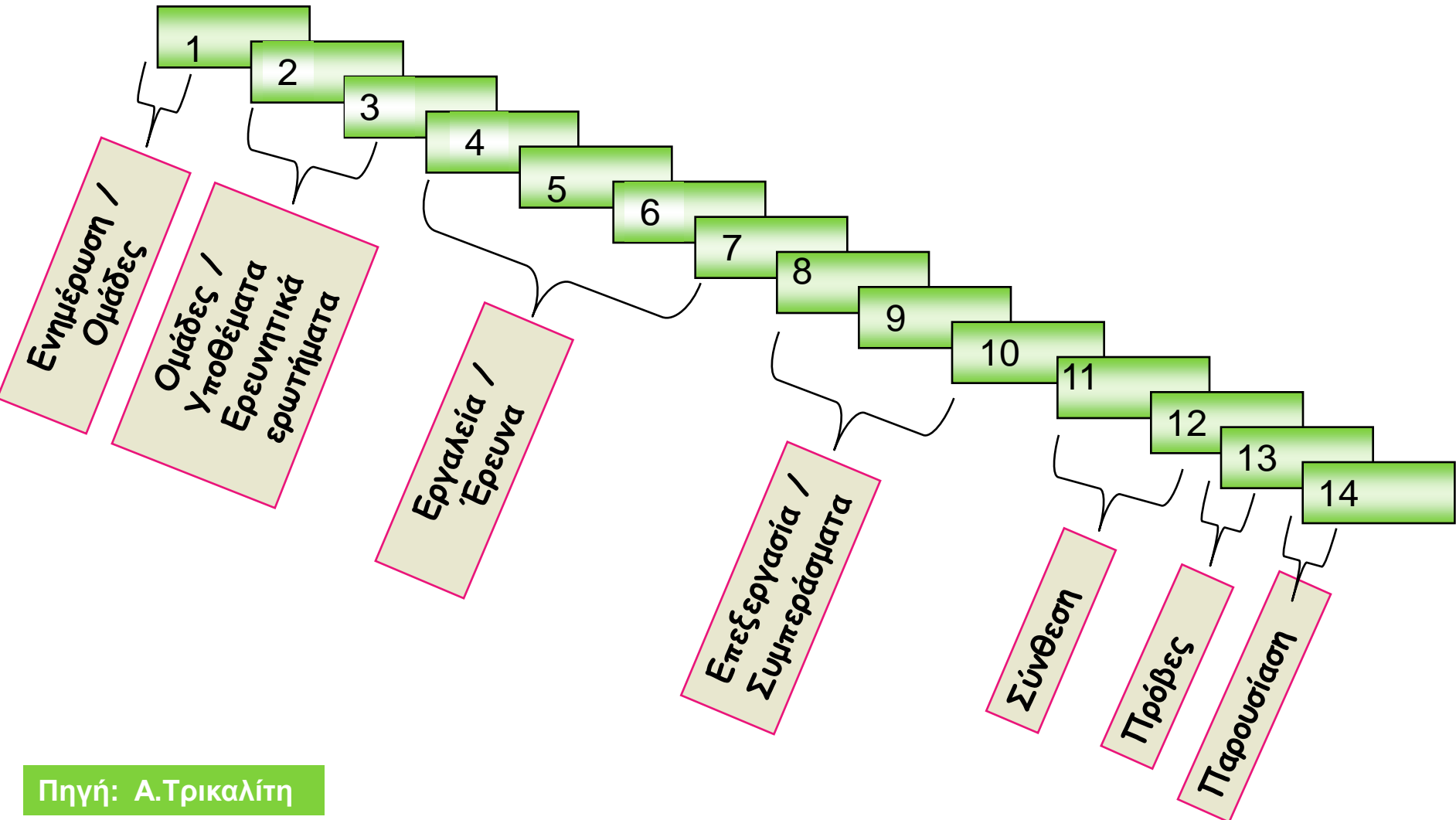
5. Να λαμβάνει υπόψη τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών
6. Να οδηγεί σε συγκεκριμένο μαθησιακό/ους στόχο/ους
7. Να είναι πραγματοποιήσιμο μέσα στις δυνατότητες του σχολείου, πχ να μην απαιτεί μακρινές επισκέψεις, οικονομικά μέσα που δεν υπάρχουν κλπ
8. Ο πρόχειρος τίτλος του θέματος να είναι ελκυστικός/χιουμοριστικός (τον τελικό θα τον βρουν οι μαθητές)

-
4. Πρώτος ατομικός καταιγισμός ιδεών (αναζήτηση με λέξεις κλειδιά στο Google, αναζήτηση σχετικών βίντεο στο YouTube, εφημερίδες και περιοδικά, εντοπισμός έτοιμου εκπαιδευτικού υλικού που υπάρχει για σωρεία θεμάτων κλπ)
 5. Ομαδικός καταιγισμός ιδεών με συναδέλφους (στο μέσον του χαρτιού το θέμα και γύρω-γύρω γράφουμε τις λέξεις που μας έρχονται στο μυαλό, ομαδοποιούμε τις λέξεις που έχουν συνάφεια, προχωρούμε στο ΠΩΣ, ΜΕ ΠΟΙΟ ΤΡΟΠΟ, ΠΟΥ κλπ)
 6. Πιθανά υποθέματα/ ερευνητικά ερωτήματα/μαθησιακοί στόχοι/δραστηριότητες που υπηρετούν τους εκπαιδευτικούς στόχους
 7. Ένα πρώτο χρονοδιάγραμμα τουλάχιστον για τα πρώτα δώρα

8. ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΑΣ

- Ότι κάνουμε με τα παιδιά το έχουμε κάνει πρώτα εμείς
- Ότι κάνουμε με τα παιδιά πρέπει να είναι ελκυστικό
- *Το να αρέσει στα παιδιά και σε μας αυτό που κάνουμε (να το χαίρονται) είναι απαιτούμενο, αλλά σε καμία περίπτωση δεν είναι “η ώρα του παιδιού”*
- Δεν μπαίνουμε ποτέ στην τάξη χωρίς φύλο εργασίας και λεπτομερή προετοιμασία/σχεδιασμό, στον οποίο περιλαμβάνεται και ένα σχετικό χρονοδιάγραμμα
- Η ομαδική εργασία είναι δύσκολη και απαιτεί υπομονή, επιμονή και ενημέρωση (βλ. σχετικά αρχεία)

Προγραμματισμός έργου

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΕΒΔΟ ΜΑΔΑ	ΦΑΣΕΙΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1	1 ^η	Ενημέρωση, δημιουργία ομάδων, «ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ» ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (Ολομέλεια)
2	2 ^η	Οριοθέτηση του θέματος, ερευνητικά ερωτήματα
3	2 ^η	Σχηματική αποτύπωση, προβληματική , υποθέματα (Ολομέλεια- Ομάδες)
4	3 ^η	Συλλογή δεδομένων
5	3 ^η	Υλοποίηση Δράσεων των Ομάδων – Δραστηριότητες – Πειράματα..
6	3 ^η	Συλλογή Δεδομένων (συνέχεια) των ομάδων - ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
7	4 ^η	Επεξεργασία Δεδομένων
8	4 ^η	Επεξεργασία Δεδομένων
9	4 ^η	Επεξεργασία Δεδομένων βιβλιογραφία, συμπεράσματα, ερμηνείες, κριτική
10	4 ^η	Τελικά συμπεράσματα - ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
11	5 ^η	Προετοιμασία παρουσίασης –τελευταίες διορθώσεις (Διακοπές Χριστουγέννων)
12	6 ^η	Προκαταρτική Παρουσίαση - ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
13	7 ^η	Φάκελος (Ομαδικός) Ενημέρωση Ατομικού Φακέλου - Ημερολογίου
14	8 ^η	Παρουσιάσεις (από τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς αξιολόγηση)
15	8 ^η	Παρουσιάσεις (από τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς αξιολόγηση)

Κίνητρα για τους μαθητές

Διδακτικές Επισκέψεις

Φωτογράφιση

Κλείδα
παρατήρησης

Ανακάλυψη
στοιχείων
(παιγνίδι
θησαυρού)

Συνεντεύξεις -
ρεπορτάζ

- Βαθμός (να κατακτιέται δύσκολα και να αξιολογούνται οι έξυπνες ιδέες και η φαντασία και όχι μόνο η πολλή δουλειά)
- Ερώτημα σχετικό με τις εμπειρίες τους (ώστε εύκολα να διατυπώσουν υποθέσεις)
- Το τέχνημα (προβάλλει τη δημιουργικότητα και την καλλιτεχνική φύση ιδιαίτερα των αδιάφορων μαθητών)
- Παρουσίαση στην κοινότητα (η δημόσια προβολή ενθουσιάζει και ενεργοποιεί τους μαθητές)

Φύλλα εργασίας - ομαδικά ημερολόγια στην ίδια κόλλα χαρτιού

Φύλλο Εργασίας

- Αρχικά Οδηγία για Δραστηριότητες της ομάδας σε ένα ή περισσότερα 2ωρα, πιθανή αναφορά πηγών
- Αργότερα επισημάνσεις λαθών ή οριοθέτησης της έρευνας
- Στο τέλος υπενθύμιση χρονικών ορίων και ερωτήματα για την παρουσίαση

Ομαδικό ημερολόγιο

- Τι κάναμε σήμερα με βάση την οδηγία
- Ποιός έκανε τί
- Συναισθήματα: πήγε καλά ή όχι

Ένα παράδειγμα

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ

Ημερομηνία/...../.....
Εργασία για.... Περιγραφή της Διαδικασίας
Ποιος έκανε τι (ή κάτι ιδιαίτερο); Ο Μιχάλης, Η Κατερίνα, Ο, Η
Απολογισμός Τι μας δυσκόλεψε Τι μας άρεσε Τι μας ενθουσίασε
Παρατηρήσεις ή παραινέσεις των εκπαιδευτικών (Προαιρετικά)

Ευχαριστούμε
για την προσοχή σας